

УДК 7.012: 687

ЗАСОБИ КРЕАТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ОДЯГУ В КОЛЕКЦІЯХ READY-TO-WEAR СВІТОВИХ ДИЗАЙНЕРІВ

СЕРБІН Олегослав, ПАШКЕВИЧ Калина

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
olegoslav15@gmail.com

У роботі описано основні структурні елементи форми одягу, які видозмінюються та залежать від обраних методів і прийомів моделювання та формоутворення одягу. Розглянуто структурні елементи форми на прикладах моделей одягу від дизайнерів всесвітньовідомих Будинків мод. Визначено актуальні види об'ємно-просторових форм сучасного одягу.

Ключові слова: конструювання та моделювання одягу, формоутворення одягу, прийоми, методи моделювання, колекція одягу, мода, бренд одягу, крій, Будинки моди, фешн-індустрія.

ВСТУП

Креативне моделювання одягу – сучасний метод, завдяки якому дизайнери можуть проектувати різні форми, використовуючи нові прийоми та засоби моделювання. При моделюванні виробів методами креативного моделювання складові форми одягу видозмінюються. Зміна структурних елементів виробу має на меті зробити його ще більш естетичним, візуально привабливим, створити більш динамічну форму та її наповнення. Методи та прийоми креативного моделювання – одні з ключових засобів для проектування виробів через інноваційні підходи до сучасного моделювання одягу. Вони надають можливість втілювати в життя творчі ідеї дизайнерів, відтворюючи їх задум до найменших деталей через конструкцію виробу та її моделювання.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Виокремити та проаналізувати структурні елементи форми, з якими відбувається найбільше видозмін залежно від обраних прийомів та засобів моделювання одягу на прикладі сезонних колекцій ready-to-wear світових Будинків моди.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Основою для методів та засобів креативного моделювання є конструкція виробу – складова форми, яка повністю змінюється в процесі креативного моделювання. Завдяки правильно побудованій конструкції та відпрацюванні її на фігурі людини чи манекені, майбутній виріб після всіх етапів моделювання збереже свій якісний баланс та посадку на фігурі людини. Саме конструкція одягу є початковим етапом при площинному методі створення тривимірних форм одягу.

Працюючи над конструкцією виробу, закладається його взаємозв'язок та співвідношення з тілом людини. Жіночий жакет з чіткою геометричною формою опорної ділянки з літньої колекції Véronique Leroy (рис. 1, а) змодельований на основі конструкції жакету зі вшивним рукавом з використанням засобів інтегрування геометричних форм в будову виробу та сплюснення деталей для досягнення такої об'ємної форми жакету.

Провідною характеристикою візуального сприйняття одягу є його силует. Засоби креативного моделювання надають можливість створювати вироби всіх силуетів шляхом моделювання деталей та елементів одягу, зміни пропорцій всього виробу. Все, що додається до форми виробу, відразу відображається на його силуеті. Техніками та засобами трансформаційної реконструкції можна робити візуальні акценти на будь-якій частині виробу: видозмінювати форму та розміри плечового поясу разом з рукавами, додавати об'єм на різних конструктивних поясах виробу тощо. Залежно від типу застосованих ліній розрізняють методи пластичного (пластичні, плавні, опуклі лінії) та структурного (прямолинійні, ламані лінії) формоутворення. Пластичні методи формоутворення створюють плавний криволінійний силует, в той час як структурні методи – додають чітких геометризованих силуетних ліній виробу [1].

Силует виробу є сильним інформаційним засобом, за допомогою якого дизайнери створюють настрої всієї колекції та передають глибинні послони та заклики, які закладають в свій одяг. Сучасний підхід у проектуванні одягу, що часто має частини або деталі, які можна приєднувати або навпаки знімати з виробу, допомагають дизайнерам створювати динамічний силует. Геометрична форма деталі також впливає на силует виробу. Наприклад, овальна форма деталі топу-накидки з літньої колекції Будинку моди Balenciaga (рис. 1, б) має силует, який відповідає геометричній формі деталі.

Пропорційність виробу полягає у вірному взаємозв'язку розмірів, форми та розташування всіх частин і деталей одягу між собою та відносно розмірів та форми всього виробу [2]. Колір відіграє головну роль при створенні зорових ілюзій в одязі. Баланс кольорового наповнення допомагає виділити композиційний центр виробу, підкреслити форму та об'єм, отриманий в процесі моделювання деталей даної моделі одягу. Один з образів літньої колекції Будинку моди Schiaparelli (рис. 1, в) є зразком пропорційності, кольорового співвідношення, співвідношення форм виробів та всього образу загалом.

Однією з найбільш помітних складових форми є кількість шарів матеріалів у виробі, завдяки якій можна створювати ефект глибини у виробах, візуальну гру за рахунок підбору матеріалів з різною фактурою та текстурою. Ці показники необхідно враховувати при розробці сценічних образів або авангардного одягу, у яких окремі шари виконують декоративну функцію, залишаючись структурним елементом загальної форми. З цим структурним елементом форми часто працює дизайнер Будинку моди Thom Browne, створюючи одяг, що має гіперболізований та театралізований вигляд (рис. 1, г).

Зважаючи на можливості, які з'являються перед дизайнерами при використанні методів трансформаційної реконструкції до виробів можна додавати різні адаптивні шари, які змінюють свою пластику та розміри при зміні

умов оточуючого середовища. Наприклад, матеріали, структура яких має «пам'ять» форми, здатні видозмінюватись під впливом температури або вологоти.

а б в г д

Рис. 1. Структурні елементи форми у колекціях дизайнерів: а – конструкція у колекції Véronique Leroy Spring 2026 [3]; б – силует у колекції Balenciaga Spring 2026 [4]; в – пропорційність у колекції Schiaparelli Spring 2026 [5]; г – кількість шарів матеріалів у колекції Thom Browne Spring 2026 [6]; д – об'єм у колекції Jacquemus Spring 2026 [7]

Важливою складовою форми одягу, яка видозмінюється при креативному моделюванні є його об'єм. Методи креативного моделювання дозволяють створювати об'ємні ефекти, деталі та фрагменти, які змінюють первинний об'єм виробу локально або повністю. Одна техніка, застосована для різних частинах одягу, з різних тканин дає різні візуальні ефекти. Наприклад, складки, зборки, драпірування та інші елементи матимуть різний об'єм з шовкового сатину та із шовкової тафти. Формостійкість, здатність до драпірування та інші властивості тканин напряму впливають на об'єм та форму, яку вони можуть створити та утримувати. Наприклад, об'єм жіночого жакету з літньої колекції бренду Jacquemus (рис. 1, д) спроектовано шляхом використання засобів креативного моделювання одягу та формостійких властивостей обраної тканини.

З об'ємною формою виробу пов'язана його функціональність. Одяг великої та середньої об'ємної форми може бути наділений конструкцією з додатковою вентиляцією. Для створення об'ємних деталей з чіткою формою можуть використовувати легкі, неткані матеріали різної структури. З цією метою часто звертаються до сучасних технологій 3D друку, за допомогою якого можна створювати унікальної форми частини виробу або деталі, які будуть легкими, без збільшення загальної ваги виробу. Такі технології дозволяють створювати чітку геометричну форму, яка не завжди може бути конструктивно вирішеною лише за рахунок самої тканини.

ВИСНОВКИ

Проведено аналіз колекцій дизайнерів всесвітньо відомих Будинків мод на 2026 рік, які були представлені на тижні моди в Парижі. Встановлено, що дизайнери створюють більшу кількість моделей одягу в порівнянні з попередніми

роками, для проектування яких використовують засоби та прийоми креативного моделювання. Визначено структурні елементи форми одягу, які найбільш виражено видозмінюються при застосуванні методів, прийомів та засобів креативного моделювання, а саме: конструкція, силует, пропорційність, кількість шарів матеріалів та об'єм виробу. Всі структурні елементи форми взаємопов'язані між собою і при зміні однієї, всі інші також можуть видозмінюватись. Визначено, що в проектуванні форми переважає тенденція моделювання малої та великої об'ємно-просторової форми, враховуючи загальні тенденції у моделюванні та формоутворенні сучасного повсякденного одягу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Volpintesta L. The language of fashion design. USA : Rockport Publishers, 2014. 223 p.
2. McKelvey K., Munslow J. Fashion Design: Process, Innovation and Practice, 2nd Edition. United Kingdom : Wiley, 2011. 240 p.
3. Véronique Leroy Spring 2026: "Crazy Secretary". URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/veronique-leroy/review/> (дата звернення 22.02.2026).
4. Balenciaga Spring 2026: Sacks, Bubbles — and Loads of Chic. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/balenciaga/review/> (дата звернення 22.02.2026).
5. Schiaparelli Spring 2026: Night at the Museum. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/schiaparelli/review/> (дата звернення 22.02.2026).
6. Thom Browne Spring 2026: We Are Not Alone. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/thom-browne/review/> (дата звернення 22.02.2026).
7. Jacquemus Spring 2026 collection. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/jacquemus/review/> (дата звернення 22.02.2026).

SERBIN O., PASHKEVYCH K.

MEANS OF CREATIVE MODELING OF CLOTHES IN READY-TO-WEAR COLLECTIONS BY GLOBAL DESIGNERS

The abstract examines the main structural components that define garment form and their transformation depending on the selected methods of patternmaking and clothes shaping. The relationship between structural configuration and form-generating techniques in the design process is analyzed. These interconnections are illustrated through examples from the practice of leading international Fashion houses. The study also identifies current trends in the three-dimensional and spatial organization of contemporary apparel.

Key words: clothing construction and modeling, garment shaping, techniques, methods of modeling, clothing collection, fashion, fashion brand, cut, Fashion house, fashion industry.